

De neurale basis van cognitief-emotionele informatieverwerking in mensen met een risico voor de ontwikkeling van psychose

Gepubliceerd: 20-10-2009 Laatste bijgewerkt: 04-05-2024

Het doel van het onderzoek is drievoudig. Ten eerste, we willen de neurale correlaten van cognitief-emotionele verwerking onderzoeken in een groep mensen, zoals jong volwassenen met een at-risk mental state die hulp zoeken. Ten tweede willen we de...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Schizofrenie en andere psychotische stoornissen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON33062

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

De neurale basis van risico op psychose

Aandoening

- Schizofrenie en andere psychotische stoornissen

Synoniemen aandoening

psychose, schizofrenie

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: ESF-NWO

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: cognitief-emotionele informatieverwerking, psychose, schizofrenie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

In deze studie wordt hersenactiviteit tijdens cognitieve verwerking onderzocht in twee afzonderlijke sessies; voor en na de behandeling. Vragenlijsten zullen worden gekoppeld aan de hersenactiviteit. Door middel van diagnostische interviews en symptoomevaluatie zal, 2 jaar na de eerste fMRI scan, worden geëvalueerd of fMRI activatie voorspellend was voor de klinische toestand 2 jaar later.

Secundaire uitkomstmaten

n.v.t.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Schizofrenie treft mensen in hun persoonlijke, professionele en sociale ontwikkeling en in hun functioneren.

Naast cognitieve achterstanden wordt schizofrenie gekarakteriseerd door achterstanden in emotionele verwerking en regulering. Er is een stijgende interesse in de rol van sociaal cognitieve processen in schizofrenie.

Verzwakkingen in sociaal functioneren zijn gedurende het gehele verloop van de aandoening aanwezig en zijn er zelfs al bij aanvang van de psychose en blijken bij te dragen aan de snelheid van recidive.

Een belangrijke bevinding is het feit dat de resultaten van taken op het gebied van sociale cognitie het sociaal functioneren blijken te voorspellen, en dat dit verband niet kan worden verklaard door algemene cognitieve belemmeringen. Er is ook neuroanatomisch bewijs van afwijkingen in hersencircuits die sociaal emotionele cognitie in schizofrenie bevorderen.

Sinds kort bestaat er sterke belangstelling in onderzoek naar proefpersonen met een verhoogd risico voor het ontwikkelen van schizofrenie (at-risk mental state

for schizophrenia, ARMS). Dergelijk onderzoek kan de mechanismes betrokken bij de overgang van psychose naar schizofrenie blootleggen. Uiteindelijk zal dit het mogelijk maken om preventiestrategieën te ontwikkelen die van grote betekenis kunnen zijn binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is drievoudig. Ten eerste, we willen de neurale correlaten van cognitief-emotionele verwerking onderzoeken in een groep mensen, zoals jong volwassenen met een at-risk mental state die hulp zoeken. Ten tweede willen we de vermoedelijke veranderingen na 8 maanden onderzoeken. Dit zal ons informatie geven over de neurale correlaten van symptoomveranderingen in de tijd. Bovendien maakt dit het mogelijk de effecten van de toegepaste interventies te vergelijken, de gebruikelijke behandeling of cognitieve therapie (de interventie is geen onderdeel van dit onderzoek, maar betreft een al lopend project bij de psychiatrische instelling). Tenslotte willen we diagnostische interviews en symptoom evaluaties afnemen 2 jaar na de eerste fMRI scan, om te evalueren of de fMRI activatie voorspellend is voor de klinische staat 2 jaar later.

Onderzoekopzet

Door middel van functionele magnetische resonance imaging (fMRI) zullen we de neurale basis van 3 zeer relevante cognitieve processen onderzoeken; reality monitoring, emotieregulatie en zelfreflectie. Na 8 maanden zullen de proefpersonen voor een tweede keer worden gescand, met gebruikmaking van dezelfde taken. Tenslotte zullen we 2 jaar na de eerste fMRI scan proefpersonen uitnodigen voor een diagnostisch interview en symptomevaluatie met de bedoeling na te gaan of de fMRI activatie voorspellend was voor de klinische toestand 2 jaar later.

Inschatting van belasting en risico

Deelnemers zullen worden blootgesteld aan een 3 T magnetisch veld. Tot nu toe zijn er geen bijeffecten beschreven. In zeldzame gevallen wordt een perifere zenuw (abdomen) gestimuleerd door de wisselende magnetische velden, dit veroorzaakt een kriebelend gevoel, maar is onschadelijk.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Ant. Deusinglaan 2
9713 AW Groningen
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Ant. Deusinglaan 2
9713 AW Groningen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- gezonde proefpersonen, vrouwelijk en mannelijk met een normaal IQ en normaal of gecorrigeerd zicht
- tussen 18 en 45 jaar.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- neurologische problemen (incl. epilepsie)
 - gebruik van drugs die de taken kunnen beïnvloeden
- Contra indicaties voor fMRI. fMRI exclusiecriteria:
- MR incompatibele implantaten (zoals oorprothese of andere metalen implantaten in het lichaam)
 - metalen deeltjes in het oog

- rode tatoeages
- (vermoeden van) zwangerschap
- weigering geïnformeerd te willen worden bij mogelijke hersenafwijkingen die eventueel gevonden worden.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd

Doel: Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	14-12-2009
Aantal proefpersonen:	60
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	20-10-2009
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL28576.097.09